

ПРЕС КЛИПИНГ

21. октобар 2013.

НАСЛОВИ

- Саветник министра привреде: Лакше до посла, али и до отказа;(стр.2)
- Црне рупе економије;(стр.3)
- Спас је у новој индустрији;(стр.5)
- Неком олакшање, неком разочарање, ником одушевљење;(стр.6)
- Сумња у постојање политичке подршке;(стр.7)

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/413879/Savetnik-ministra-privrede-Lakse-do-posla--ali-i-do-otkaza>

Саветник министра привреде: Лакше до посла, али и до отказа

Маријана Кркић

- Нови закон о раду биће конципиран тако да више неће моћи да буде доминантан принцип „радио, не радио, свира ти радио” или „нико не може тако мало да ме плати колико ја могу мало да радим“. Биће отпуштања, али и нових запошљавања, лакше ћемо мењати послове, што је добро - каже у разговору за „Блиц” Александар Стевановић, саветник министра привреде Саше Радуловића.

Према његовим речима, искуства других земаља, пре свега англосаксонских, али и источне Европе, показују да што је закон о раду либералнији, послодавци лакше одлучују да запосле новог радника.

- Нико не отпушта радника зато што је бесан, већ вероватно зато што нема од чега да га плати. Досадашњи закон највише штити запослене у државном сектору. Грешка је што је фокус увек на постојећим радним местима, уместо на онима који тек долазе. Ако се отчепи садашње стање, вероватно ће бити раста запослености, констатује Стевановић.

Огроман број незапослених у Србији ипак показује да газдама и није било баш тешко да их отпусте....

- Мале фирме имају велики проблем да неког отпусте. Тешко им је да 100 одсто испоштују процедуру, немају капацитета. Онда се деси да их радник тужи, да адвокати нађу неку ситну грешку у процедури, а судови им наложе да радника морају да врате на посао. То послодавцу значи од милион до два динара додатног трошка. Нереално је тражити од малих фирми да знају те финесе кад неког отпуштају. Иако је потпуно оправдано што су отпустили тог радника, они им нађу неку ситну ствар и врате их. Судови некад пресуде и јер знају да радник не може ни судски трошак да покрије, а фирма ће моћи. Овакав закон не ваља ни једнима ни другима.

Синдикати се противе новом закону о раду. Неки од њих тврде да практично укидате отпремнине....

- То просто није тачно. Послодавац мора да плати отпремнину, али за време проведено код

његу. А зашто би плаћао док је радник био код неког другог? Синдикати се противе томе, а немају ништа против да можете да узмете два пута отпремнину, и код старог послодавца и код новог за све године стажа, дакле дуплу отпремнину. То им не смета.

Који би мотив послодавца био да задржи радника старијег од 50 година ако ће му држава, како се најављује, дати олакшице ако запосли млађе људе?

- Не видим зашто постоји тај страх да ће људи преко 50 година старости остајати без посла. То је потпуно нелогично. Ко је радио 30 година зна много више о послу и не треба у њега да се улаже, да му се обезбеђује посебна обука. Многи послодавци би радо запослили овакав кадар, јер приправници о послу знају само оно што су прочитали у књигама. Изменама закона би повећали популарност људи који имају више година, јер послодавац у њих не мора да улаже. С друге стране, има, истина мало, старијих радника који никад и нису улагали у себе и немају знања. То је била њихова одлука, па и није социјално питање.

Има ли Министарство привреде неку резервну меру која може да замени најављено смањење пореза на рад?

- Мора да се мења политика субвенција, да се ради на бољем пословном окружењу, регулаторној реформи, да се реше проблеми с јавним предузећима и онима у реструктурирању. Мислимо да је најбоља мера растерећење рада. Нисмо одустали од тога, надамо се да ћемо имати више успеха у скорије време. Али, не одлучује о томе само Министарство привреде, а кад се бавите тимским радом, некад останете у мањини.

Некако се у свим овим најавама изгубила прича о сузбијању сиве економије...

- Кад се смањи намет на рад, смањиће се и сива економија. Без тога, уверен сам, неће ништа да се деси. То се избегава на ситно, а постало је толико масовно, да нема силе која ће то утерати у легалне токове.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Kako-smo-pojeli-buducnost/Crne-rupe-ekonomije.sr.html>

КАКО СМО ПОЈЕЛИ БУДУЋНОСТ

Црне рупе економије

У Србију је од почетка 2001. до краја 2012. године ушло око 75 милијарди евра, али је мало људи у земљи који би могли да објасне шта смо с тим новцем урадили и где је он нестао

Зарађен и позајмљен новац у протеклих 12 година смо потрошили. У Србију од почетка 2001. до краја 2012. године, са разних страна и по разним основама, ушло чак 75 милијарди евра, тврди економиста Милојко Арсић, један од најбољих познавалаца наших јавних финансија, али и „црних рупа” у којима нестаје новац пореских обвезника. Биле су то за нас огромне паре, али нисмо с тим новцем много урадили – ниједан од саобраћајних коридора није завршен, железница нам је у очајном стању. Држава није улагала у све оно у шта свака држава мора да улаже. Да је њена држава радила свој посао, Србија данас не би била високо задужена земља над којом лебди авет банкрота.

Економиста Млађен Ковачевић је један од оних који су годинама указивали на то да држава води погубну економску политику. Зато за садашње и будуће економске невоље не треба кривити светску економску кризу.

„Српска октобарска револуција” је обећала да ће свима бити боље. Пре свега зато што ће бити више посла. То обећање је, као црвена нит, прожимало „Договор с народом”. Не улазећи у разлоге, тек примењени универзални модел транзиције у Србији није оправдао очекивања већине. Уместо нових радних места, на стотине хиљада људи је остало без посла. Незапосленост је највећа мука око не само за 760.000 људи, већ готово сваке породице и целог друштва. Неки стручњаци тврде да је у Србији данас један одсто супербогатих, 15 процената живи стандардомизнадпросека, 35 одсто на граници екзистенције, а чак 49 процената анкетираних је рекло да су сиромашни.

Да су владајуће гарнитуре улагале мање јавних пара у куповину бирача, а више у капиталне инвестиције, било би више фабрика, запослених, пореских обвезника, а и државна каса била би пунија.

Очевину смо распродали, своје и позајмљене паре потрошили – долази време враћања. У невреме, рекло би се, када нас је сваким даном све мање, а свуда смо вишак – никада мање запослених и никад више незапослених и пензионера.

Предуго су одлагане неопходне промене. Челници садашње владе тврде да ће, коначно, почети скорени тим реформа јавног сектора: здравства, школства, пензионог система, јавних предузећа, државне администрације. Чврсто су обећали да ће скинути с грбаче народа десет година неуспешно реструктурирана предузећа и окончати маратонску приватизацију. Милојко Арсић тврди да су то „црне рупе” јавних пара, које су добрим делом појеле и новац добијен од приватизације друштвених предузећа. Зато држава сада нема почетни капитал да оснује развојну банку, која би подстакла развој нове српске индустрије. А нова индустрија нам је неопходна. Без нове индустрије, њених радних места и извоза, нема нам живота, тврди професор београдског Економског факултета Љубодраг Савић. Упућени кажу да наредних пет година мора да се удвостручи број предузећа, а до 2030. да се створи бар 300.000 нових радних места. Јер, „с дубоком провалијом између производње и потрошње, Србија не може да постигне економску стабилност и ту никакве фискалне или пореске акробације не помажу”.

Сви се слажу да нова економска политика ове владе, на коју се предуго чека, мора подстицати запошљавање, пре свега у производњу разменљиве робе намењене извозу. Како би се зарађеним девизама, поред осталог, враћали приспели страни кредити, државни и приватни, чија је висина премашила линију „недозвољеног минуса”.

Али, „српска нова економска политика” подразумева и другачију расподелу – у корист оних који стварају, а на рачун повлашћених у протеклој деценији. **Александар Микавица**

Спас је у новој индустрији

Љубодраг Савић: Дугорочну равнотежу јавних финансија може да донесе само индустријализација, која ће обезбедити раст запослености, производње и извоза

Због високог раста јавног дуга, рекордног мањка у буџету и претећег колапса јавних финансија, Србија ће се још неко време праћакати као риба у плићак који брзо пресушује, упозорава Љубодраг Савић, професор Економског факултета у Београду. Прерасподелом скромног друштвеног колача опорезивањем уског слоја боље стојећих и повећањем ПДВ-а држава ће одложити претећи банкрот, али ако не покрене производњу за извоз и не почне да гради нову индустрију, неће отклонити његове узроке.

Колапс јавних финансија није последица високих пензија и плата запослених у јавним службама, каже наш саговорник, већ наопаке економске политике која није погодвала производњи и извозу, већ увозу и потрошњи.

– Раст српског бруто домаћег производа, вредности свега што се у једној години створи, од 2001. темељен је на приливу страног капитала и натпросечног расту сектора услуга – подсећа Савић. – Такав модел привредног развоја доносио је стабилан и издашан прилив у буџет, што је одговарало гарнитурима на власти, јер је омогућавало лагодно владање. Прецењен динар увозницима је гарантовао висок профит, чинећи извоз неисплативим. Извозили су само они који своју робу нису могли да продају на домаћем тржишту.

Темпо и висину стопа раста српског БДП-а диктирао је сектор услуга. Импресивна просечна стопа раста промета у трговини на мало од 13,6 одсто трајала је пуних осам година – од 2001. до 2009. Затим се линија његовог кретња суновратила, без назнака да ће се ускоро опоравити. У исто време, просечна стопа раста индустријске производње износила је само 0,5 одсто, а пољопривредне 2,8 процената.

Када је и Србију захватила глобална економска криза, учинила је видљивим све слабости њеног модела привредног развоја.

– Тај модел развоја деформисао је привредну структуру Србије – каже Савић. – Срозао је учешће индустрије у структури бруто додате вредности на скромних 20,4 одсто у 2008. години, а од јесени 2009. до краја прошле године на недопустивих 15 процената. Истовремено, учешће индустрије у структури бруто додате вредности Немачке износило је 29 одсто, Ирске 42, Норвешке 38, Кине 51, Јапана 30 одсто, Кореје 35, Словеније 36, Румуније 40, а Чешке 39 одсто.

– Дугорочну равнотежу јавних финансија може да донесе само нова индустријализација, која ће обезбедити динамичан раст запослености, производње и извоза – наглашава Савић. – То потврђује искуство земаља БРИКС-а, брз економски раст азијских земаља и бивших земаља у транзицији, данас чланица Европске уније, које последњих деценија вуку свет напред.

Садашња влада основала је Национални савет за привредни опоравак. Шесторо чланова његове радне групе аутори су недавно представљеног „Нацрта стратегије реиндустријализације Србије”. Ако „видљива рука државе” не погура стварање нове индустрије, Савић је убеђен да ће и овај документ доживети судбину на десетине досадашњих стратегија. Остаће „мртво слово на папиру”.

Савић од државе, поред осталог, очекује да обезбеди услове који ће омогућити одрживо пословање. Држава мора бити јефтина и ефикасна у спровођењу закона, прописи једноставни. Србија треба да има развојну банку, која ће повољним кредитима подржати производњу, извоз и запошљавање. Неопходно је почети са применом концепта програмиране депресијација националне валуте, како би извоз био исплативијим од увоза. Субвенционисање јавних предузећа и губиташа мора да престане, а од Јужне Кореје да преузме систем подстицања произвођача и извозника.

– Ова влада мора одмах да почне са оживљавањем реалног сектора – индустрије и пољопривреде, јер у супротном најављене мере штедње неће дати очекиване резултате. Ако се то деси, неизбежан је нови, далеко непријатнији „пакет” и „стежање каиша”, ширег слоја становништва – указује Љубодраг Савић.

Штедња је неизбежна, додаје, да би држава обезбедила новац за покретање капиталних инвестиција. Јер, нема земље која се извукла из дубоке кризе само повећањем пореза и смањивањем плата.

А. Микавица

Danas.rs

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/nekom_olaksanje_nekom_razocaranje_nikom_odusevljenje.4.html?news_id=269623

Неком олакшање, неком разочарање, ником одушевљење

АУТОР: РУЖА ЂИРКОВИЋ

Београд - Интересовање за наступ министра привреде Саше Радуловића било је огромно. Нема ко није био. Његове колеге стечајни управници са скупа у Агенцији за приватизацију су отишли разочарани - стотине фирми је блокирано, а министар није најавио поновно увођење аутоматског стечаја, који је из процедуралних разлога укинуо Уставни суд. Запослени у Агенцији за приватизацију су скуп напустили с олакшањем - можда нека друга, али та Агенција ни случајно неће бити укинута.

Разочаран је на скуп стигао и са њега разочаран отишао и Милан Кнежевић, шеф Асоцијације малих и средњих предузећа, која је министрова првобитна изборна база. Кнежевић сматра да је министар требало да поднесе оставку оног тренутка кад је његова идеја о смањењу намета на плате, а на рачун и преосталих средстава у Фонду за развој почела да отиче давањем гаранције тог Фонда новом сувласнику Јата Етихаду. Министар је напротив у овој ствари изабрао стрпљење.

Ако није у петак када је конференција „Рестарт“ одржана, министар Радуловић ће сигурно наредних дана ући у вице. Али не по речи транспарентност, јер ту је већ употребио и залуд потрошио још ономад Божа Ђелић кад је он мислио да свет почиње од њега. Него по речи

„лична карта“ пре него по речи „анализа“, мада су обе озбиљно у игри. Ове две речи министар је на своју нову функцију донео из свог претходног живота стечајног управника. Радуловић не би смео да буде изненађен чињеницом да му је, по његовим критеријумима, исправна лична карта досад стигла само од 10 предузећа. Као бивши стечајни управник он сигурно зна како је скандалозно транзиција приметна имовину наших фирми да је не нађе нико сем ретких инсајдера и са њима повезаних лица. А сем транзиције за то се побринуо и распад земље, а затим и нејасан статус и начин стицања власништва на Косову и Метохији. Ту ће се министар поносан на своју посвећеност анализи, можда и с правом, ослонити на инсајдерске информације синдиката и радника, које је позвао у помоћ. Сви ће рокови бити фиксирани, рекао је министар. То је једина гаранција да се његова обећана транспарентност неће изгубити у посвећеној анализи личних карата, које ће допуњавати синдикати и радници. Њима је Радуловић, чија најава измена Закона о раду није изгледала баш застрашујуће, понудио савезништво.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/sumnja_u_postojanje_politicke_podrske.4.html?news_id=269624

Економисти и синдикалци различито реагују на мере министра привреде Радуловића

Сумња у постојање политичке подршке

АУТОР: Г. ВЛАОВИЋ

Београд - Мере које је на конференцији „Рестарт“ изнео Саша Радуловић, министар привреде Србије представљају добра решења. Сасвим је тачна његова опаска да су за реформски процес кључна четири закона које Влада треба да разматра наредне седмице. Реч је о законима о стечају, приватизацији, раду и планирању и изградњи.

Том сету закона треба додати и закон о градском грађевинском земљишту који би јасно одредио на који начин се то земљиште може користити и издавати. Са друге стране, ипак треба сачекати да Влада Србије обелодани садржај тих законских предлога, и тек када са тим јавност буде упозната, моћи ће се дати прецизнији одговор на питање да ли ће мере у пракси заиста и заживети - каже за Данас Махмуд Бушатлија, економски аналитичар.

Према његовим речима, одредба да је послодавац дужан да плати отпремнину само за године стажа коју је радник провео у његовом предузећу и повезаним фирмама је сасвим добра и логична.

- Међутим, Закон о раду мора да садржи и таква решења која ће спречити послодавца да отпушта добре раднике. Зато би синдикатима требало омогућити већи утицај и улогу у предузећу. Наиме, синдикат би био тај који би требало да штити интересе оних који раде, а да разоткрива нераднике. Никако не би требало препустити само послодавцу да он одређује ко ће бити отпуштен - наглашава Бушатлија.

Експерт за страна улагања Милан Ковачевић слаже се да су закони које је поменуо министар Радуловић кључни за спровођење владиних антикризних мера. - Преостаје да се види да ли ће ти законски предлози бити „покварени“ амандманима у Скупштини и, што је најважније, како ће бити имплементирани. Веома је добро што закон о раду доноси решења која ће растеретити послодавце. Реч је о закону од кога послодавци свакако имају корист, али ће је имати и незапослени који ће лакше долазити до посла - истиче наш саговорник.

Жељко Веселиновић, председник Удружених синдиката Србије „Слога“, каже за Данас да одредбе закона о раду које се баве отпремнинама делимично поправљају актуелну ситуацију.

- Наиме, више се неће моћи дешавати да послодавац који не жели да радницима плати отпремнине, формира ћерка фирму и распореди их на рад тамо. Међутим, морам да приметим да је министар Радуловић веома штуро говорио о новом Закону о раду. Индикативно је да се о том закону не зна готово ништа, а да Радуловић најављује да ће он бити усвојен за два и по месеца. Дакле у том веома кратком периоду требало би да буде организована и јавна расправа и да се о закону дискутује у Скупштини. С обзиром да на конференцији „Рестарт“ није било представника других министарства може се поставити и логично питање да ли у Влади Србије постоји консензус о доношењу Закона о раду до краја године или је то само нешто што министар Радуловић жели - закључује Веселиновић.